

Kejsarsnitt

Du har kommit överens om ett planerat kejsarsnitt och får tilläggsinformation om kejsarsnittet samt vårdpraxis på Åbo universitetssjukhus. När du blir utskriven från avdelningen, får du eftervårdsinstruktioner med dig hem.

I Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt föds vart sjätte barn genom kejsarsnitt. Ungefär hälften av kejsarsnitten är planerade. Problem under förlossningen, hos mamman eller fostret, kan även de leda till akut eller omedelbart kejsarsnitt.

Orsaker till kejsarsnitt

Kejsarsnitt är den vanligaste operationen hos kvinnor och kan göras pga. flera olika orsaker, som t.ex.

- Mammas sjukdom eller något graviditetsproblem.
- Problem med fostret; bjudningsfel, barnet är stort, problem med moderkakan eller dess funktion.
- Förlossningen stannar upp.
- Misstanke om att barnet inte mår bra under förlossningen.
- Infektion under förlossningen.

Alla operationer för med sig risker. Då man överenskommer om ett planerat kejsarsnitt är man överens om, att riskerna med en vanlig förlossning är större än i ett kejsarsnitt. De vanligaste komplikationerna vid ett kejsarsnitt i Finland sår- och livmoderinfektioner, blödningar och "strokes" förekommer sällan.

Föreberedelser

Vid planerat kejsarsnitt får du, när operationen planeras på mödrapolikliniken, information om hur man förbereder sig för ett planerat kejsarsnitt.

Arbetet i förlossningssalen är jourbetonat varför man ibland måste flytta på planerade kejsarsnitt med kort varning så att mammor som kräver omedelbar vård blir omhändertagna. Du hålls a jour om tidtabellen.

Din blodgrupp kontrolleras genom blodprov innan operationen.

Mat och dryck

- Du får inte äta efter kl. 24:00 föregående natt.
- Under natten får du dricka max 2 dl vatten, blandsaft (inte juice) eller kaffe/te utan mjölk. Sockrade drycker innehåller även energi.
- Du skall vara helt utan dryck efter kl. 6 på operationsdagens morgon.
- Du måste vara helt utan tobaksprodukter 2 timmar innan du kommer till sjukhuset.

Sätt på dig **stödstrumporna** (du får dem från sjukhuset) genast då du vaknat på operationsdagens morgon. Lämna alla smycken hemma, även piercingsmycken.

Kom till avdelningen på överenskommen tid.

Förberedelser på sjukhuset

- Du får Id-armband
- Intervju för anestesi
- Man kontrollerar hur fostret mår
- Värmetäcke för att upprätthålla din temperatur
- I operationssalen fästs ven kanyl och olika mätare
- Eventuella hullhår rakas bort (först på sjukhuset pga. inflammationsrisk)
- Urinkateter sätts in

Operationen

Det finns flera vårdpersoner i operationssalen under operationen (anestesiläkare, anestesiskötare, instrumentvårdare, förlossningsläkare, barnmorska och, enligt behov även barnläkare). Pappan eller stödpersonen kan vara med i operationssalen om mamman är vaken. Vid akuta eller problematiska situationer kan läkaren föreslå, att stödpersonen väntar utanför operationssalen.

Operationen görs oftast med ryggbedövning där man sprutar in den bedövande medicinen i det s.k. spinalområdet. I samband med bedövningen sätts ofta också en s.k. epiduralkateter in i ryggen, genom den kan smärtstillande medicin doseras även efter operationen. Du blir helt bedövad i underkroppen ända upp till bröstkorgen.

Du får intravenöst en dos antibiotika för att förebygga infektioner. Operationssåret görs oftast på tvären nere, just ovanom blygdbenet. Undantagsvis kan ett vertikalt snitt göras emellan naven och blygdbenet. Den opererande läkaren berättar dig vad som planerats.

Barnet föds inom några minuter efter att operationen inletts. Barnmorskan kontrollerar i operationssalen att allt är som det ska med barnet, torkar henne/honom, sätter blöja och ger en K-vitamininjektion, som förhindrar eventuella blödningar. Om babyens och ditt tillstånd medger

får du babyn på ditt bröst i hudkontakt. Alternativt kan även pappa ha barnet i hudkontakt i operationssalen. Vi ämnar ge er familj en egen stund inom den första timmen efter födseln.

Operationen fortsätter efter barnets födsel: såret sys i lager och huden sluts med intrakutana suturer (stygn) eller med borttagbara stygn.

Efter operationen

Efter operationen flyttas du tillsammans med den nyfödda till uppvakningsrummet. Bedövningen släpper gradvis under observationen i uppvakningsrummet. Du får smärtlindrande medicin genom epiduralkanylen, intravenöst, injicerat i muskeln eller via munnen.

Den nyfödda kan fortsättningsvis vara i din eller alternativt pappas hudkontakt i uppvakningsrummet. Man brukar flyttas över till barnsängsavdelningen inom två timmar efter operationen.

Återhämtningen efter ett kejsarsnitt är individuellt. Smärtlindringen fortsätter på BB-avdelningen genom epiduralkatetern, intravenöst, i muskeln och/eller via munnen. Återhämtningen brukar starta snabbt genast följande dag då epiduralkatetern tas bort. Det är viktigt för återhämtningen, tarmfunktionen och för att förebygga blodpropp att man rör på benen i sängen och börjar röra på sig så tidigt som möjligt. Mammor som har risk för blodpropp kan under 1–2 veckor få ett miniheparinpreparat, som doserars under huden. Man får oftast gå hem inom 3–5 dagar efter operationen. Receptfria smärtstillande mediciner kan tas hemma mot smärta (paracetamol eller ibuprofen), de utgör inte något hinder för amning. Individuella instruktioner ges gällande avlägsnandet av suturerna och behandlingen av såret. Efterkontrollen görs vanligtvis på rådgivningen 8–12 veckor efter förlossningen.

Följande förlossningar

Om din graviditet förflöt helt vanligt och orsaken för operationen inte var en långvarig sjukdom eller annat återkommande men, uppföljs du normalt på rådgivningen och kan föda följande gång vaginalt. Efter två kejsarsnitt sker följande förlossningar säkrast genom kejsarsnitt då risken för att få revor i livmodern är stor efter upprepade operationer. Då du önskar ett bestående preventivmedel kan en sterilisering utföras i samband med ett kejsarsnitt. Då skall du tillsammans med din läkare fylla i och underteckna blanketten innan operationen.

Din operationstid är _____

Du hittar mera information på finska på [Terveyskirjasto](#): Keisarileikkauksesta, på svenska i Hälsobyn.fi/ [Graviditet och förlossning](#)

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande.